

РАВЕНСТВО

Вѣстникъ на женитѣ комунистки (тѣски социалистки) въ България.

„РАВЕНСТВО“

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МѢСЕЧНО
на 1 и 15 число.

Годишенъ абонаментъ 9 лева, за 4
мѣсеца 3 лв. Единъ брой 40 стот.

Всички суми се изпращатъ до
Общото Работническо Кооперативно
Дружество „Освобождение“, София.

Рекламите се изпращатъ на адреса:

Т. Киркова,

СОФИЯ, ул. „Ботевъ“, № 49.

Жената и политиката.

Днесъ въ цѣлия свѣтъ се развива едно масово движение за участието на женитѣ въ политиката, за даване на женитѣ изборно и избирателно право. Това движение, въ което участвуватъ милиони пролетарски жени се подема и развива съ бързи крачки, отъ комунистическата партия и въ нашата страна, която чрѣзъ мѣстнитѣ женски комисиони бърза да организира всички пролетарски жени подъ знамето на комунизма, да ги въоръжи съ комунистическа просвѣта и да ги подготви за участието имъ въ политическия борби, чрѣзъ които ще защитятъ своитѣ економически интереси и своето обществено положение.

Много естествено е да подчертаемъ, че въ борбитѣ за даване политически права на женитѣ, най-голямо участие взематъ работничитѣ, т. е. заетитѣ въ производството жени, тѣ иматъ економическа сила, чрѣзъ която ще разкъсатъ политическото женско робство на капиталистическото общество.

Прѣди всичко, какво нѣщо е политиката? Политиката е само сръдство на економиката, или друго яче казано, въ политиката се сблъскватъ и борятъ интереситѣ на разнитѣ обществени класи. Политиката, това е борбата за господство на по-силната класа. Политическата борба е класова борба. Работническата класа води тая борба съ цѣль да завземе политическата власт и по сръдствомъ диктатурата на пролетариата да прѣобразува днешната марезба отъ капиталистическа въ социалистическа.

Буржуазната класа въ тоя моментъ е го подаръ на политиката. Днешното капиталистическо общество, което се крѣпи върху частната собственост, разполага съ всички сръдства нужни да я крѣпятъ, като властелинъ. Така напримѣръ, народното събрание е институтъ, гдѣто се нареждатъ законитѣ; то е така устроено, че всички закони, които се коватъ въ него, сж при-

годени, да пазятъ интереситѣ на господствуващата класа.

Наистина, това е единъ изборенъ институтъ, членовѣтѣ му — народнитѣ прѣдставители, се избиратъ отъ народа, но начина на избиране е такъвъ, че това народно прѣдставителство, което се праца, съвсѣмъ не отговаря на народната воля, особено въ тоя моментъ. Пролетарскитѣ жени, които извършиха такава цѣнна работа, около изборитѣ за народни прѣдставители на 17 августъ, си спомнятъ много добрѣ, какъ тогавашната полиция на широкя социализмъ Пастуховъ, арестувае коммунистически агитатори; какъ ги затваряха, искаха имъ голѣми гаранции отъ хиляди лева и ги поставяха прѣдъ невъзможностъ да се освободятъ отъ ареста: Какъ не ни позволяваха прѣдиизборни публични събрания и пр. пр.

Но както и да е, тая камака сега, това народно прѣдставителство ще гласува закони, чрѣзъ които ще се управлява нашата страна. Много естествено е, че тя ще гласува закони, които да уреждатъ отношенията между труда и капитала, т. е. между господари и работници като се запазятъ прѣди всичко интереситѣ на капитала. Ще гласува закони за уреждането стопанския животъ на нашата страна; За уреждане данъцитѣ, училищата, сѣдебни и много други подобни закони.

Всички тия закони, прѣдметъ на политиката прямо, или косвено засѣгатъ женитѣ, а най-вече женитѣ на пролетарската класа.

Днесъ у насъ въ България има осемстотинъ хиляди работници, отъ които повечето отъ половината сж жени. Има даже производства, каквото е тютюневото, гдѣто на 100 работника 70 сж жени; въ цвѣтарското и шапкарско производство 80 на сто сж жени и пр.

Върху тия хиляди работнички, както и върху работническата класа въобще законодателната политика по отношение се стоваря всичката тежестъ на буржуазнитѣ закони, гласувани отъ народното събрание съ цѣль да се увѣковечи експлоатацията на труда и се стоварятъ данъцитѣ върху работническата класа.

Пролетарскитѣ майки и бащи понасятъ послѣдницитѣ на училищната политика за своитѣ дѣца. Всички жени, мъже на труда се изправятъ прѣдъ наказателнитѣ закони за извършени дѣяния несъвмѣстими съ капиталистическото безредие, нарѣчено общественъ редъ и съ безподобния моралъ на днешното капиталистическо общество. Е добрѣ, на кое основание тогава сж лишени женитѣ да участвуватъ въ политиката и да влияятъ върху нея, когато всички влияния и резултати на политиката засѣгатъ тѣхнитѣ интереси и общественото имъ положение? Защо буржуазната политика иска отъ пълнолѣтнитѣ жени да се подчиняватъ на политическитѣ наредби и на законитѣ, когато тѣ не сж участвували въ политическитѣ борби и не сж упълномощавали и избирали никого, да създава закони и политически правила за тѣхъ — женитѣ. *Това политическо безправие за женитѣ, което днесъ поддържа капиталистическото общество е едно отъ най-жестокитѣ насиллия и безчовѣчно робство за пролетарскитѣ жени.* Ето защо, въ тоя моментъ комунистическата партия, която се бори за прѣмахването на всѣко безправие и неоправдаване, развива една дѣятелна агитация за участието на женитѣ въ политиката, за даване изборни и избирателни права на женитѣ.

И въ тоя моментъ, ние женитѣ комунистки извикваме: Политическото безправие на женитѣ съ нищо сериозно не може да се обоснове и оправдае, то е една обществена несправедливостъ при днешното масово участие на женитѣ въ производството и въ економическитѣ борби. *Политическото правно изравнение на женитѣ съ мъжете се налага отъ общественитѣ нужди, създадени отъ економическото развитие и отъ интереситѣ на пролетарската класа.* Да, участието на женитѣ въ политиката се налага и отъ интереситѣ на пролетарската класа. Нима, жената работничка не е подхвърлена на същата експлоатация, на същото несигурно и не гарантирано утрѣшно материално положение, както и работника? Отговорътъ е утвърдителенъ. Като тѣй интереситѣ и край

вата целъ на пролетарската класа, — прѣмахването на дневното общество чрезъ завладѣването политическата властъ отъ нея — повелѣва въ тѣя моментъ *жестко да настъпи масово въ полити ата* Нѣма колебания за пролетарската жена, за работничката, че ти трѣба да бѣде безучастна зрителка въ политическите борби, които тъй бурно се извършватъ прѣдъ нея. Вниманието на работничката — жена въ тѣя великъ моментъ е насочено, *какъ именно да се подготвятъ по-бързо женските маси за прѣдстоящото имъ участие въ политиката.* Това внимание, впрочемъ, се излива въ грамадната организациона и просвѣтната работа, която трѣба да развирнатъ организираният работници подъ знамето на комунистическата партия, синдикални съюзи и женски комисии между стоящите внѣ отъ тѣхъ пролетарски жени.

Нека винаги помнимъ, че нашето политическо, економическо и половобство ще падне само съ възгържествуването на комунизма, който съ вихрѣва воля върви къмъ събарянето на дневното капиталистическо общество, нашия подтисникъ и господарь. Така че, свѣщенъ дългъ ни се налага да се отладемъ съ всички сили на работа тежка, строителна, на мъжка и неуморна въ служба на комунизма. Като работничка и пролетарска жена още стои извънъ борческите редове на комунистичките жени, тя е врагъ на политическата си, економическа и полова свобода.

Ана Май.

Тютюноработничката у насъ.

Нѣма вече у насъ хора, които да отричатъ, че жената и у насъ взема участие въ производството наравно съ мъжа. Едно стъ вловетъ производствѣта, гдѣто най-много е заетъ женскиятъ трудъ е тютюневото производство. Тютюневи фабрики въ България съществуватъ още отъ прѣди освобождението, но модерни по голѣми заведения има отъ 30—35 години. Но докато до прѣди 30—35 години тютюневитъ фабрики се брояха на прѣсти 5—6 и най-много 8 стъ тогава насамъ тѣ достигнаха *няколко десетки* почти въ всѣки по голѣмъ градъ има по една, двѣ, три и повече такива фабрики, които сработватъ и приготвяватъ тютюнъ и цигари изключително за *вжтрѣшна консумация*. Съ увеличеното търсене, обаче, на българскитъ тютюни въ чуждитъ пазари, наредъ съ тютюневитъ фабрики почнаха да никнатъ и единъ другъ видъ тютюневи заведения — така нареченитъ *тютюневи складове за сортиране и приготвяне тютю-*

нитъ за износъ на листа. За пръвъ пътъ такъвъ складъ, доколкото знаемъ се яви въ гр Хасково въ 1890-тѣ години на известната Австро-унгарска компания *Херцогъ и Сие* която имаше такива складове въ Турция (Солунъ, Кавала и пр.), а по-послѣ и въ Дупница. Азъ като ученикъ още въ Хасково помня, когато се появи тоя складъ това бѣ едно рѣдко събитие за града. Отначало бѣзрливо, но послѣ постепенно бѣдната градска маса въ Хасково почна да нахлува въ склада, наредъ съ малкото мъже женитѣ — дѣвци, дѣца и стари жени се впрѣгнаха на работа, за да любиятъ и кой и другъ паръ. Първоначално надницитѣ бѣха *30—40 стотинки* за момичетата и до 1—1 50 и рѣдко 2 лв. за майсторитѣ мъже. Но минаха години. Чуждиятъ капиталъ, подушчлъ евтния трудъ и цѣннитѣ тютюни въ България, се атурна бѣсно да основава тютюневи складове, които приличаха съ стотини работници и главно жени и дѣца съ една неимоверно низка надница. Въ продължение на 5—8—10 години слѣдъ първия складъ въ Хасково се основаха още 10—12 склада за *сортировка* на тютюнъ. И днесъ (отъ 1914 г. насамъ) въ Хасково има около 15—16 тютюневи складове. Благодарение на факта, че Хасково е единъ доста населенъ градъ (15—16 000 жители), прѣимуществено еснафско население, което поради пропадането на занаятитѣ, „освободи“ и създаде много празни рѣцѣ, — благодарение на това тютюневитъ складове намѣриха скоро годна почва и евинъ трудъ. Ала, на редъ съ Хасково, и другитѣ центрове станаха благоприятна почва за изникване на тютюневи складове. Пловдивъ веднага отвори обятията си за пласиране на капитала въ тютюневото производство; Дупница също се изпълни съ такива складове. И заредиха се: Варна, Русе, Т. Пазарджикъ, Харманли, Сливенъ, Борисовградъ, Ст. Загора, София, Горня Джумая, безъ да говоримъ за блаженоизчезналитѣ отъ българска територия тютюневи центрове — Гюмюрджина и Ксанти, гдѣто имгше повече отъ 20 складаове съ не по-малко отъ 10—15 000 работници, изключително жени и дѣца. Днесъ за днесъ Пловдивъ, Хасково, Дупница, Горня Джумая, София, Варна, Шуменъ, Русе сж главнитѣ центрове, дѣто тютюневого производство е погълнало съ десетки и стотици милиони капиталъ и десетки хиляди *работнички*. Въ нормални врѣмена въ Хасковскитѣ тютюневи фабрики и главно складове сж заети не по-малко отъ 1000—1200 работници. Въ Пловдивъ дѣто напоследѣкъ се концентрирагъ тютюневитѣ складове за експортъ (има не по-малко отъ 15—20 склада) сж заети не по-малко отъ 2000—3000 работници.

Но което е главното при това про-

изводство, то е изобщо прѣобладающия женски трудъ въ него и то маловъзрастнитѣ жени — момичета. Ачиниятъ за печалби капиталъ намира най-голѣма смѣтка да си служи тука съ женски трудъ, защото женитѣ са били и сж, за голѣмо съжаление, най-поплатливия елементъ, най-малко съпрстивляющия се на жестоката магистапистическа експлоатация. Женитѣ работнички се заволяватъ съ по малки надници и тѣ безропотно се примиряватъ съ най-лошитѣ и нехигиенични условия. Печално но фактъ! Въ това отношение тѣ се явяватъ и конкуренти на своитѣ събратя — мъжетѣ работници и по такъвъ начинъ немаловагъ надницитѣ, усилватъ експлоатацията.

Живота на тютюноработничката въ фабриката и складовтѣ е сждински адъ: едвали има други видове производства които така немилостиво да подкосяватъ силитѣ и живота на работничката, както тука. Азъ въ качеството си на дългогодишенъ инспекторъ на труда винаги съмъ се поразялъ отъ страшно непоносимитѣ условия на труда въ тютюневитѣ фабрики складове, на сжщото сж се натъквали и другитѣ инспектори, които сж интересували искрено отъ работата си. Въ тютюневитѣ фабрики има нѣколко процеси, *нѣколко работи* които въ различа степенъ всички сж *връдни* за здравето и живота: *сортирането на тютюна, рѣзването му, пълненета му въ пакети, правенето на папироситѣ* и особно така наречения „*хаоманъ*“. „Хармантъ“ е пр-сто една пушлка отъ прѣхъ и някотийъ. Обикновено при тая работа се поставятъ възрастни мъже, но понеже нашитѣ тютюневи фабрики не сж никакви специални здания за такива, а приспособени други здания за „фабрики“, затова и разнитѣ процеси, отдѣления сж почти заедно — всичко се извършва общо. Старитѣ законъ за женския и дѣтски трудъ и указъ № 63 отъ 1906 год. изрично заирѣщава да работатъ жени въ тѣя опасни за здравето и живота отдѣления, обаче всички писани нареждания си оставаха мъртва буква. И по такъвъ начинъ крѣхкитѣ женски организми вѣхнатъ и чезнатъ. Нѣма по изгондени, по-блѣди, изпити отъ тѣлата и обзаятѣ на българската *тютюноработничка*. Но за това допринасятъ и наредѣватъ на акцизнитѣ власти Знаено е, че при тютюневитѣ фабрики и складове има поставени контролори. Това сж хора обикновено съ ника култура — но изтедени партизани и бездуш и същества — които прѣвяватъ нечувана жестокостъ спрямо живота на тютюневитѣ работнички и работници. Обикновено явление е контролоритѣ да заключатъ по обѣдъ работничитѣ въ фабрицитѣ и складоветѣ — защото не искатъ да си на-

приватъ трува да ги контролиратъ — а отиватъ по домоветъ си или въ съседните къщи, а въ това време работничките „използуватъ обидната си „шочивка“ затворени въ фабриките. Друго щеше да бъде, ако фабрикантите се загрижеха и опрѣдѣлеха особни салони, стая за почивка или обѣдъ, но гдѣ сж такива фабриканти!

А работниятъ день? Макаръ по законитѣ на труда той днесъ и да е 6 часа дневно въ тия заведѣния фактически обаче той е 8 и повече часа. Дълъгъ работенъ день, почти никаква почивка, ниски надници, най-нехигиенични условия въ самото производство — это картина! И при тия условия туберкулозата и смъртта сж сигурнитѣ послѣдци. И какви майки и какви дѣца ще имае — ясно е — изроди! Но кръвожадниятъ капиталъ не иска и да знае за живота на работничката и за нейното дѣте; той иска само печалби, па макаръ тия печалби е да се добиватъ чрѣзъ труповѣтъ на работничитѣ.

Тютюноработничките, както и всички други работници, могатъ да добиятъ по-сигурни условия, по-добъръ животъ само като се организиратъ въ работническите професионални синдикати и съюзи и чрѣзъ организациитѣ си да налагатъ своитѣ искания. Но и самитѣ работнически професионални организации не трѣбва да свърватъ само тукъ — стрѣмленieto на всѣка тютюноработничка трѣбва да бъде чрѣзъ професионалната организация къмъ социализма и комунизма. Само като се стрсшатъ веригитѣ на наемния трудъ и се устрои социалистическото и комунистическо царство, само тогава работническата класа ще се почувствува господаръ на своитѣ съдбини.

Свѣстете се, тютюноработнички! Пригърнете знамето на комунизма! Организация и борба! — это вашиятъ лозунгъ, это вашиятъ път! Д-ръ Д. Т.

Жената и изборнитѣ борби.

Побѣдата на комунистиятъ въ законодателнитѣ избори бѣше голѣма борбата се поде отъ широнитѣ трудящи маси въ страната съ голѣмъ жаръ. Работничатѣ се проявиха смѣло, активно.

Тукъ е мѣстото да направимъ прѣгледъ на това що извършиха женитѣ въ тази борба. Женитѣ комунистки взеха организирано участие въ борбата, тѣ водиха агитацията въ работничките семейства, но трудящитѣ жени не се проявиха така, както би трѣбвало да се прояви майката, жената и сестрата на загиналия. Осокѣтения отъ войната, на заложеника що влачи далечъ веригитѣ на роба. Мъщата агитация не можа да се разрасне до

тамъ, че угнетенитѣ, измжчени жени да схванатъ изборчата борба като епизодъ отъ класовата борба на трудящитѣ се маси. И въ тази борба трѣбна работническата класа да се прояви цѣла, т. е. съ участието на мъжа, жената, та даже и дѣтето, които сж единъ важенъ факторъ въ производството и въ живота

Жената, която изнесе прѣзъ войната цѣлия икономически животъ въ страната, която днесъ понаса голѣмитѣ ужестия на непоносимо скѣпния животъ, тя, която вижда изражанията и смъртта на своитѣ рожби, би трѣбвало по време на изборната борба да я видимъ стекла се масово на събранята, митингитѣ и манифестациитѣ. Въ деня на самитѣ избори на самото изборно мѣсто съ червено-винисни бюлетини въ ръка да води агитацията всрѣдъ избирателитѣ мъже.

Тя трѣбваше да се яви и високо да каже на господарската буржоазна класа: „Бхъ, ти класа на гнега, миктѣ другари сж тукъ, но безъ менъ трудящата се класа не е прѣдставена напълно. Азъ съмъ важенъ факторъ въ живота, азъ съмъ навсѣкѣдъ съ моя другаръ и творя богатата на живота, азъ съмъ даже тамъ, гдѣто моя слабъ организамъ не би трѣбвало да бъде поставенъ. Щомъ това е тъй, азъ се намирамъ въ борбата въ полза на моята класа, да усиля нейнитѣ редове, да изпратя чрѣзъ агитацията си повече прѣдставители на работническата класа, които достойно ще защитятъ нашитѣ общокласови интереси. За мене вие не можете да мислите, защото за васъ е безразлично, кой ви донѣся печалби и схолень животъ мжжътъ, жената или дѣтето на тази жена, което е принудено отъ мизерията на 10 години още да отиде въ работилницата“.

За съжаление голѣма частъ отъ трудящитѣ жени пропуснаха момента въ изборната борба да кажатъ своята дума и чрѣзъ агитацията да издигнатъ гласъ на протестъ за своето безправие и политическа пдчененостъ.

Това, което не стана по време на законодателнитѣ избори трѣба да се извърши въ прѣдстоящитѣ общински и окръжни избори, които зазѣгатъ по очебийно женитѣ като майки, работнички и домакини.

Другарки, изборитѣ за общински и окръжни съвѣтници приближаватъ трѣбва да се стегнимъ за прѣдстоящата борба и да се хвърлимъ въ нея съ всичкия жаръ на боркини. Ние трѣбва да вдигнемъ на кракъ трудящитѣ се женски маси и да направимъ, основа, което пропуснахме да сторимъ въ миналитѣ избори. Въ наша полза сж дѣлата на буржоазнитѣ общински съвѣтници и оная защита на малкото съвѣтници — комунисти изъ общинитѣ. Трѣбва да ги изнесемъ прѣдъ женитѣ,

да ги попомнимъ и смѣтка за всичко да потърсимъ. Трѣбва да направимъ всичко, штоо женитѣ на труда въ работничката веднажъ за винаги, че другъ път въ за спасе не нѣча, освѣтъ този който сочи комунистическата партия. Трудящитѣ жени трѣбва да издигнемъ до разбирането, че тѣ по положението и борба принадлежатъ къмъ работническата класа и да се втурнатъ въ борбата за шастие на семействата си за живота и здравето на рожбитѣ си.

Коца.

РАБОТНИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ.

Катастрофата въ мината Перникъ. На 3 т. м. въ единъ отъ забойитѣ на рудника „Бѣли брѣгъ“ избухналъ пожаръ, за да се потуши пожара, било заповѣдано да се заиди мѣстото при забоя, безъ да се даде възможностъ на работничитѣ тамъ да излѣзатъ навънъ. Извадени сж 5 души мъртви и около стотина полумъртви.

Голѣмото нещастие подигна буря отъ негодувание въ работничитѣ, което се излѣ въ импозантно събрание. За мигъ рудничитѣ опустѣха. Въ 2 часа слѣдъ обѣлъ петкиладната рудничарска маса, подъ ръководството на рудничарския съюзъ об-ви стачка съ слѣднитѣ искания: 1) Анкета за нещастieto, като се взематъ всички необходими мѣрки за прелотвратяване за напрѣдъ на подобни нещастия; 2) Немедлено и точно изпълнение на подписания отъ м-ръ Буровъ протокола и 3.) Спиране провокациитѣ, отъ страна на дирекцията. Слѣдъ 54 часово стачкувание стачката се прекрати съ успѣхъ за работничитѣ.

Погрѣбенieto на жертвитѣ се извърши на 4 т. м. въ 3 часа слѣдъ обѣдъ. Шестъ хиляди рудничари съ свалени шапки и др. извѣ хиляди жители на Перникъ съпроводиха жертвитѣ. На гроба се държаха рѣчи отъ др. др. Г. Димитровъ, Хр. Тодовичевъ и Ал. Мленовъ.

Левски. Ограбаче работнически трудъ. Работничитѣ заети въ товаранieto на захарното цѣкло отъ гарата, болшинството отъ които сж жени и дѣца сж подложени на ограбване. Прѣдприемачитѣ взематъ за натоваряние на цѣклото отъ фабрикантитѣ по 6, 8 и 10 лева на тонъ, тѣ го прѣпродаватъ на други по 4 лв., а тѣ на други по 3 лв. а нѣкога и по 1-50 лв. Така че, работничитѣ, за да искаратъ по 5 или 10 лева надница, която не имъ стига за хлѣбъ само трѣбва да работятъ денонощно.

Врѣме е работничитѣ и работничките да подирятъ своята организация и организирано да се борятъ противъ малкитѣ и голѣми тѣхни обирачи.

Хасково. 4000 тютюноработнички и работници сж въ стачка. Пожелаваме имъ пъленъ успѣхъ.

Карлово. Обявената прѣди близо един месец стачка на текстилните работнички и работници се завърши съ успех. Стачкуната 180 души.

Русе. Работниците от заварната фабрика на брой 240 души са въ стачка. Испратените от властта въ услуга на фабричното управление стражари следат добитъка и доятъ кравицѣ на фабриката

Организационенъ животъ,

Видинъ. Нашата просвѣтителна женска комунистическа група брой 126 членки, прѣдими домакинни-работнички: шивачки, работнички въ земледѣлието и учителки. Неспоения животъ ги подтикна къмъ организация и борба. Създавайки нуждата отъ просвѣта, тѣ рѣшиха всѣка недѣля да правятъ събрания. Събранията ставатъ въ работн. клубъ „Искра“ и въ домътъ на др-та Арсова. Прѣзъ изтеклия двѣ тридесетични групата е устроила 22 събрания по разни въпроси, които вълнуватъ женитѣ-работнички

На 12 м. м. прѣдъ доста добръ посѣтено събрание др. Т. разви на достъпенъ за другаркитѣ езикъ темата: „Работническата класа и училището“

Станимжжа. На 2 т. м. женската комунистическа група устрои публично събрание, въ салона на училището „Патриархъ Евтими“, на което нашата отлична др-ка А. М. говори на тема: Положението, прѣдсоящитѣ общински избори и жената. Другарката ораторка подчерта необходимостта отъ участието на жената въ политиката. Жената пролетарка трѣбва да подеме енергично политическата борба така, както и мъжътъ пролетарин за по-скорошното събаряне на капиталистическия кървавъ строй и изграждането на новия — комунистическия, където жената ще се почувствува напълно свободна и ще има възможностъ да изпълни достойно задълженията си като майка, възпитателка и другарка на мъжа.

Събранието бѣ много добръ посѣтено. Рѣчта на другарката бѣ изслушвана съ внимание и възторгъ.

Слѣдъ обѣдъ същата др-ка устрои конференция съ организираниитѣ жени отъ които конференция ний станимжжкитѣ комунистки почерпихме добри упѣдания за прѣдстоящата ни просвѣтна дѣйностъ. С. Ахранова

Харманлий. На 31 октомври т. г. по инициативата на мѣстната комунистическа женска комисия свикахме публично женско събрание, на което др-ката А. М. говори на тема: „Жената въ днешното общество“. Още на отпѣдлениа часъ клуба се оказа тѣснотъ да побере всички посетители, поради което събранието се развърна въ митингъ.

Прѣдъ повече отъ 1000 жени и мъже на труда др-ката обрисова поло-

жението на жената работничка въ днешното общество, извагна доулитѣ на Българската Комунистическа партия, като единствена носителка на свободата на умелетнитѣ жени Т. В. Гилова

Карпобатъ Въ началото на м. мартъ се туря основа на женско младежкия ни кръжокъ „Роза Люксембургъ“, който си постави за целъ да просвѣщава и буди съвѣстието на пролетарскитѣ жени и дѣца, да ги направи силни борци за свѣтлия комунистически идеалъ. Основанъ само съ 15 членки кръжока достигна до 70 членки. Дѣйността на кръжока се изразява въ 14 събрания съ реферати. Кръжока взе най-жиро участие въ пропагандирането на всички партийни акции и особено въ изборителната борба. Почти всички другарски срѣщи и вечеринки са изнесени отъ чл. на кръжока. Кръжока прави своитѣ събрания всѣка недѣля въ 3 ч. сл. обѣдъ. На 12. т. м. др. Н. Костова чете своя рефератъ „Организация на жената“. Ange.

ИЗЪ ЧУЖБИНА

Женското социалистическо движение въ Германия. Работничкитѣ въ Германия до 1907 год. се организираха отдѣлно отъ С. Д. партия затова, защото законитѣ зарбяняваха на женитѣ да участвуватъ въ политическитѣ организации,

Когато закона се измени и женитѣ можеха да влизатъ въ партията, въ Нюрнбернския конгресъ се подигна въпроса, трѣбва ли женското движение да запази своята организация за пропаганда и агитация между женитѣ или да се разтури?

Слѣдъ дълги разисквания конгресарѣши, какво особена пропаганда между женитѣ е необходима, тя се налага. И затова нѣмскитѣ работнички влизайки въ партията, продължаватъ да водятъ своята енергична работа за вербуване нови членове за политическата и економическа организации на пролетариата. Въ партийния уставъ бѣше прибавена нова точка (4), споредъ която всѣка партийна организация, която има членки жени, трѣбва да избере по една прѣдставителка въ Ц. Комисия на партията. Тѣзи прѣдставителки на женския пролетариатъ ръководятъ агитацията срѣдъ работничкитѣ. При всѣка мѣстна партийна организация има група за пропаганда между женитѣ

ХРОНИКА.

Народното събрание. На 8 т. Народното събрание бѣ свикано да чуе доклада на Т. Толороя за мира, който той донесе въ окончателната му форма. Дневния редъ бѣ доклада, разискванията по договора и интерелацията на стамболиста Б. Боевъ по ареститѣ,

които правителството прѣдприе за нѣ кои отъ виновниците за катастрофата и войната. Докладътъ си г. Т. Толороя даде на 9 т. м. прѣди обѣдъ. Слѣдъ обѣдъ станаха разисквания върху логворитѣ за мира. Отъ страна на Комунистическата парламентарна група говори др. Д. Благоевъ, който истъква че докладването отъ г. Т. Толороя не е нѣщо ново. Полчерта, че мирътъ само не е сиеченъ, както нашитѣ държавници заявяваха маситѣ, но е *влошенъ*. Исткна севалията политики на всички правителства, които управляваха България отъ една година които направиха всичко, за да засидѣтелствуватъ своята смиреностъ прѣдъ стглашеннето. Уп. трѣбиха всички насилиа, проливаша работническа кръвъ, задушваха народния гласъ съ цензура и военни положения, тѣ тпикаха законитѣ само и само да отнематъ и тпичатъ свободата на протестъ и борба на народнитѣ маси подъ лъжето на комунизма. Слѣдъ като *обстойно* се спрѣ на „демократията“, на които Т. Толороя възлага послѣднитѣ си надежди и „*лигата на народитѣ*“ др. ораторъ завърши: само демократията на милионитѣ работнически маси може да повлияе за измѣненето на условията на мира. Свобода на народитѣ и трасенъ миръ може да създаде само тържеството на болшевизма. Слѣдъ това др. Д. Благоевъ прочете протестната декларация на комунистическата група върху договора за мира.

„Народенъ“ съдъ за виновниците на войната. На 4 т. м. правителството, на чело на което стоятъ водачитѣ на земеделския съюзъ предприе масови арести въ столицата и провинцията на министритѣ отъ Радославовата кабинета на членове отъ радославовото болшинство на генерали журналисти и др. които подържаха правителството на Радославовъ. Арестуваните продължаватъ. Народнитѣ маси ще посрѣщнатъ съ радостъ всѣко серкозно издиране на виновниците и тѣхното наказание. И ний сме за наказване виновниците, но кои сж тѣ? това сж всички управляващи до сега буржуазни и дребно буржуазни партии, начинани отъ Радослависти, Народници, Цанковици Демократи, Стамболисти, Радикали Земледѣлци и Широки социалисти. На ли всички тѣ гласуваха кредити за войната, нали тѣ всички дадоха дотѣрне и подкрѣпиха политиката на Радославова. Ами нали тѣзи сжщия парти днесъ подкрепатъ сжщата националистическа политика? Тогава! Кой кого ще сжчи? Или това е прахъ въ очитѣ на народнитѣ маси или предизборна ша-шарма. Виновниците на катастрофата нѣма да получатъ наказание отъ „Народния“ съдъ на вчерашнитѣ и днешни управници. Сжщия за това голѣмо престъпление на целокупната буржуазна и нейнитѣ партии „лъсна“ и „лъвна“ може да бжде и е, само — комунистическата партия — партия на изрода.